

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-304/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-53/24-T

Název	Střední škola společného stravování, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace
Sídlo	Krakovská 1095, 700 30 Ostrava-Hrabůvka
E-mail	sekretariat@ssss.cz
IČO	00 577 260
Identifikátor	600 171 272
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivana Matulová
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Krakovská 1095, Ostrava-Hrabůvka
Inspekční činnost na místě	12. 2. 2024 – 16. 2. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Střední škola společného stravování, Ostrava-Hrabůvka, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny. Ve školním roce 2023/2024 vzdělává žáky ve dvou oborech středního vzdělání s výucním listem: Cukrář a Kuchař-číšník, a ve čtyřech oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou: Cestovní ruch, Gastronomie a nástavbové studium v oborech vzdělání Podnikání a Gastronomie. V oborech vzdělání Podnikání, Gastronomie nástavbové studium a Kuchař-číšník probíhá výuka v denní i dálkové formě vzdělávání. Po vyhodnocení pokusného ověřování škola od školního roku 2021/2022 poskytuje v oboru Gastronomie střední vzdělání s výucním listem (po 3. ročníku) a střední vzdělání s maturitní zkouškou. K termínu inspekční činnosti se ve 30 třídách vzdělávalo celkem 648 žáků, z toho 275 žáků v oborech vzdělání s maturitní zkouškou. Škola eviduje 48 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jednomu žákovi bylo povoleno vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu z jiných závažných důvodů.

Škola informuje o své vzdělávací nabídce prostřednictvím webových stránek, sociálních sítí, organizováním dne otevřených dveří, účasti na veletrzích středních škol, v regionálním tisku a televizi. Je organizátorem soutěže pro žáky základních škol „O čokoládovou vařečku“ a celostátní soutěže s mezinárodní účastí „Mladý průvodce“.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka vykonává funkci od července 2016. Organizační struktura, vymezení kompetencí na její čtyři zástupkyně a delegování úkolů na jednotlivé pracovníky odpovídá potřebám školy. Při řízení vychází ředitelka z reálně nastavené strategie rozvoje školy, která je dostupná všem aktérům vzdělávání. Naplnování vytýčených cílů je každoročně vyhodnocováno. Škola má funkčně nastavený systém porad, pracovních schůzek, interní komunikace a sdílení informací o žácích. Ředitelka vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a věnuje dostatečnou pozornost také vlastnímu profesnímu rozvoji. Poznatky z absolvovaných vzdělávacích akcí si učitelé předávají v předmětových komisi, jejich praktické využití ve výuce je vedením školy ověřováno. Hospitační činnost je prováděna v dostatečné míře, pedagogům je poskytována potřebná zpětná vazba na kvalitu výuky. Přínosem pro profesní rozvoj pedagogů jsou také hodnotící rozhovory s vedením školy včetně zjištování jejich aktuálních potřeb. Účelně je nastaven harmonogram práce se začínajícími učiteli. Spolupráce pedagogů je zaměřena nejen na záležitosti organizačního charakteru a výměnu informací o žácích, nýbrž i na samotný proces výuky. Učitelé sdílí materiály k výuce a využívají vzájemné hospitace k předávání pedagogických zkušeností a k inspiraci v osvědčených vzdělávacích strategiích. Pravidelné setkávání a aktivní spolupráce učitelů teoretického a praktického vyučování, která je mimo jiné zacílena na upevňování odborných kompetencí žáků a jejich přípravu na odborné soutěže, umožňuje efektivně propojit teoretické poznatky s praktickými dovednostmi. Velkým přínosem pro vzdělávání je rovněž realizace tandemové výuky s odborníky z praxe, kteří přenášejí do prostředí výuky praktické zkušenosti a znalosti nejnovějších technologií.

Ředitelka se pravidelně účastní zasedání školské rady a se zástupci žákovské samosprávy projednává jejich náměty a připomínky. Žákům i zákonným zástupcům jsou prostřednictvím školního poradenského pracoviště poskytovány poradenské a konzultační služby. Sociální pracovnice a školní asistentka zajišťují účinnou podporu žákům s odlišným mateřským jazykem.

Do vzdělávání žáků se pozitivně promítá úzká spolupráce školy s partnerskými firmami, které umožňují absolvování odborného výcviku a odborné praxe v reálném pracovním prostředí. Od zástupců zaměstnavatelů získává škola potřebnou zpětnou vazbu na kvalitu dosahovaných výsledků vzdělávání zejména v oblasti požadovaných odborných kompetencí žáků, které následně využívá pro případnou úpravu školních vzdělávacích programů. Žáci se ve spolupráci se zaměstnavateli účastní exkurzí, seminářů, kurzů a přednášek. Aktivní zapojení pedagogů do činnosti profesních organizací podporuje udržení potřebného kontaktu s problematikou praxe. Zapojení školy do četných projektových aktivit umožňuje např. mobilitu žáků i pedagogů, výuku anglického jazyka rodilým mluvčím, podporu aktivit v rámci prevence rizikového chování žáků, vzdělávání a zvyšování odborných kompetencí pedagogů. Finanční prostředky z projektových aktivit škola využila také na zajistění služeb školní psycholožky, kariérové poradkyně a školní asistentky.

Prostorové a materiální podmínky školy odpovídají potřebám školních vzdělávacích programů, ředitelka jejich stav průběžně vyhodnocuje a ve spolupráci se zřizovatelem je realizována postupná modernizace prostoru školy. Vedení školy provádí analýzu úrazovosti, žáci jsou i opakovaně seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví při vzdělávání a souvisejících aktivitách. Školní stravování je zajistěno ve vlastní školní jídelně.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání byl sledován v teoretickém i praktickém vyučování napříč obory vzdělání. V teoretickém vyučování probíhala výuka v příznivé pracovní atmosféře se vstřícným přístupem učitelů. Většina vyučujících volila vhodné výukové formy a metody vzhledem k stanovenému cíli a charakteru probíraného učiva. Převažující frontálně vedená výuka s využitím výkladu a řízeného rozhovoru byla většinou účelná a vhodně propojena se samostatnou prací žáků. V části sledované výuky byl vytvářen prostor i pro spolupráci žáků. Zařazení práce ve dvojicích nebo ve skupině účinně podpořilo vzájemné předávání zkušeností a rozvíjení jejich dovedností plnit zadáne úkoly v týmu. Zvolené vzdělávací strategie vedly k naplnění stanovených cílů, které byly převážně zaměřeny na získávání znalostí a dovedností, v menší míře byla věnována pozornost také formování postojů žáků. Velký důraz byl v průběhu vzdělávání kladen na rozvoj čtenářské, matematické, jazykové i digitální gramotnosti a praktických dovedností s využitím získaných poznatků v reálném životě. Vzdělávání v cizích jazycích rozvíjelo produktivní i receptivní dovednosti žáků. Výrazným přínosem pro rozvoj řečových dovedností žáků v anglickém jazyce je zapojení rodilého mluvčího. V nižší míře byly v průběhu vzdělávání zařazovány aktivity rozvíjející kritické myšlení a samostatnou práci žáků s informacemi z více různých zdrojů (jejich vyhledávání, porovnávání a vyhodnocení). V menší části sledované výuky vedla dominantní role učitele a jednostranně volené činnosti ke snížené aktivitě žáků a ztrátě jejich pozornosti.

Vzdělávací obsah byl žákům prezentován srozumitelně v návaznosti na již osvojené znalosti. Náročnost učiva i zvolené pracovní tempo odpovídalo možnostem a schopnostem žáků. Učivo bylo předkládáno v souvislostech s důrazem na mezipředmětové vztahy, účinnost výuky zvyšovala práce s chybou. Porozumění učivu bylo podpořeno propojením s reálnými situacemi, praktickými příklady i vlastními zkušenostmi žáků. Vhodně byly v průběhu vzdělávání využity digitální učebnice, videoukázky, audionahrávky, interaktivní cvičení, výukové aplikace, pracovní listy, texty, názorné ukázky, vlastní výukové materiály i umělá inteligence. Dostatečný důraz byl kladen na pochopení, procvičení a upevnění učiva. Dílčím nedostatkem v některých hodinách byla absence zpětné vazby učitele na prezentace žáků před třídou i nevyužití příležitosti pro vzájemné hodnocení.

V závěru většiny sledované výuky nebyl vytvářen dostatečný časový prostor pro ověření porozumění učivu. Jeho shrnutí proběhlo spíše formálně ze strany vyučujících bez výraznějšího zapojení žáků. Společným nedostatkem většiny sledované výuky bylo chybějící sebehodnocení žáků jako součást ověření dosažení stanoveného vzdělávacího cíle. Výuka nebyla diferencovaná podle individuálních schopností žáků např. zadáváním úkolů rozdílného rozsahu nebo obtížnosti.

Odborný výcvik byl sledován napříč příslušnými obory vzdělání jak na školních pracovištích (v odborných učebnách střední školy a ve školní jídelně), tak na pracovištích smluvních partnerů, kde žáci prováděli činnosti pod vedením učitelů odborného výcviku a instruktorů. Odborný výcvik probíhal ve vstřícné pracovní atmosféře a na odpovídající odborné úrovni. Z výukových forem převažovala přínosná samostatná práce, případně práce ve dvojicích. Při sledované výuce docházelo k ověřování znalostí a dovedností žáků, učitelé a instruktoři korigovali práci žáků a kontrolovali správnost provádění jednotlivých pracovních operací i technologických postupů. Upozornění na případné nedostatky v práci žáků bylo prováděno motivačním způsobem. Žáci pracovali se zájmem, během výukového dne jim byla poskytována průběžná zpětná vazba a v závěru byla hodnocena produktivita a kvalita jejich práce, v některých případech i s využitím sebehodnocení. Škola přikládá velký význam činnosti žáků v reálném pracovním prostředí, což vede ke zkvalitnění obsahu vzdělávání s cílem následného uplatnění absolventů na trhu práce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosažené znalosti a dovednosti žáků jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. Zákonné zástupci jsou o prospěchu žáků informováni prostřednictvím elektronického informačního systému, na třídních schůzkách a případně při osobních konzultacích s vyučujícími. Ve školním roce 2022/2023 prospělo 8 % žáků s vyznamenáním, 11 % neprospělo. V porovnání s předchozím školním rokem 2021/2022 jsou výsledky žáků srovnatelné. Škola má zpracovanou strategii předcházení školní neúspěšnosti, žákům jsou nabízeny konzultace s vyučujícími a doučovací aktivity, které zajíždějí individuálně někteří učitelé. Zpětnou vazbu na dosaženou úroveň poskytovaného vzdělávání získává škola rovněž z výsledků v externím výběrovém zjišťování, které mají pro školu pouze informativní charakter.

Významným ukazatelem kvality poskytovaného vzdělávání je úspěšnost žáků při ukončování vzdělávání. Příslušné metodické orgány s výsledky žáků u závěrečných a maturitních zkoušek cíleně pracují, identifikují a analyzují problémové oblasti a neúspěšně řešené úlohy a využívají daná zjištění k dalšímu směřování vzdělávacího procesu. V oborech vzdělání s výucním listem dosahují žáci při ukončování vzdělávání více než 90% úspěšnost. V jednotlivých oborech vzdělání nejsou ve výsledcích žáků u závěrečné zkoušky výrazné rozdíly. Ve školním roce 2022/2023 dosáhli žáci oboru vzdělání Gastronomie ve společné části maturitní zkoušky z českého jazyka a cizího jazyka vyšší úspěšnost, než je průměr v České republice v dané skupině oborů. V oboru vzdělání Cestovní ruch byla úspěšnost žáků v českém jazyce vyšší a v cizím jazyce mírně nižší, než je průměr za Českou republiku v dané skupině oborů. V obou oborech vzdělání se úspěšnost žáků ve společné části maturitní zkoušky z českého jazyka ve srovnání s přechozím školním rokem 2022/2023 zlepšila. Výrazně vyšší neúspěšnost ve společné části maturitní zkoušky měli žáci oboru vzdělání nástavbového studia Gastronomie v českém jazyce a cizím jazyce. Rovněž v předchozích školních letech (2021/2022 a 2020/2021) je zřejmá výrazně vyšší neúspěšnost žáků ve srovnání s celorepublikovým průměrem zejména v českém jazyce.

V průběhu vzdělávání se žáci účastní tematicky zaměřených preventivních aktivit, které vychází ze zjištěných potřeb školy. Témata primární prevence jsou začleňována také do výuky jednotlivých předmětů. Ve škole jsou zavedeny třídnické hodiny, podle aktuálních zjištění pracuje s kolektivy žáků školní psycholožka, jsou realizována sociometrická šetření. Pro nové třídní kolektivy jsou organizovány adaptační aktivity. Žáci mají k dispozici anonymní schránku důvěry i v elektronické verzi. Negativní projevy chování jsou řešeny ve výchovných komisích, škola využívá individuální výchovné programy, spolupracuje se zákonnými zástupci žáků a případně externími odborníky. Škola přijímá opatření ke snižování absencí žáků a předčasných odchodů ze vzdělávání. Třídní učitelé úzce spolupracují s učiteli odborného výcviku, jsou zohledňovány individuální možnosti žáků při organizování oborného výcviku na smluvních pracovištích, žákům jsou umožnovány přestupy do jiných oborů a forem vzdělávání. Ke zvyšování motivace žáků škola zprostředkovává příklady dobré praxe úspěšných absolventů. Pro žáky jsou organizovány workshopy cíleně zaměřené na efektivní učení (první ročníky), sebepoznání a vztahové záležitosti (druhé ročníky) a zvládání stresu (třetí ročníky). Z porovnání absencí žáků ve školních letech 2021/2022, 2022/2023 a prvního pololetí školního roku 2023/2024 je patrný pozvolný pokles celkové míry absence i neomluvené absence na žáka.

Zapojením žáků do četných školních a mimoškolních aktivit škola cíleně podporuje jejich angažovanost, iniciativu i rozvoj občanských a sociálních kompetencí. V průběhu školního roku jsou žáci motivováni k účasti ve školních kolech soutěží a olympiad, úspěšně reprezentují školu zejména v četných odborných soutěžích na regionální i celostátní úrovni. Svůj talent a hlubší zájem o daný obor mohou žáci rozvíjet zapojením se do činnosti specializovaných klubů (např. Foodstyling, Carving, Sommeliérství, Beermanství, Freestyle, Baristika) a účasti v jednorázových specializačních kurzech. Ve spolupráci s vysokou školou jsou pro žáky realizovány přednášky a exkurze. Prostřednictvím žákovského parlamentu mají příležitost spolupodílet se na dění ve škole. Aktivně se zapojují do charitativních sbírek, ekologických projektů, aktivit pro žáky základních škol k propagaci řemesel. Spolupracují v programu města Ostravy „Fajne školní bistro“, který je zaměřený na zlepšování kvality školního stravování. V rámci mezinárodních projektů získávají cenné pracovní zkušenosti na odborných stážích v zahraničí a zdokonalují své jazykové, odborné, digitální a sociální dovednosti. Všeobecný osobní rozvoj žáků podporuje i jejich účast v programu „Mezinárodní cena věody z Edinburghu“.

Závěry

Vývoj školy

- Od inspekční činnosti ve školním roce 2015/2016 byla rozšířena vzdělávací nabídka o obor vzdělání Podnikání (od školního roku 2023/2024). V oboru vzdělání Gastronomie škola pilotně ověřila a zavedla model, který umožňuje získat v rámci středního vzdělání s maturitní zkouškou i střední vzdělání s výučním listem. Škola se zapojila do četných projektů, zavedla elektronické vedení dokumentace. Ve škole začala pracovat žákovská samospráva.
- Závěry z předchozích inspekčních činností byly zohledněny. Škola přijímá opatření ke stabilizaci absencí žáků a předčasného ukončování vzdělávání, došlo ke zlepšení organizace odborného výcviku.

Silné stránky

- Dlouhodobá spolupráce s profesními partnery a účast školy v mezinárodních projektech účinně přispívá k rozvoji odborných kompetencí žáků. (1.5)
- Funkční spolupráce pedagogů se pozitivně promítá do efektivního propojení teoretického a praktického vyučování. (3.3)
- Zapojení žáků do četných školních a mimoškolních aktivit podporuje rozvoj jejich osobnostních a sociálních dovedností. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- V teoretickém vyučování jsou žáci jen minimálně vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, ve výuce nejsou uplatňovány diferencované úlohy zohledňující individuální schopnosti žáků. (4.3)
- Žáci oboru vzdělání Gastronomie nástavbové studium vykazují ve společné části maturitní zkoušky v celorepublikovém srovnání nižší úspěšnost. (5.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vytvářet prostor pro sebereflexi žáků a vyhodnocení dosažení vzdělávacího cíle. Využívat příležitosti pro vzájemné hodnocení, nastavit hodnotící kritéria.
- Uplatňovat ve výuce diferencované úlohy podle individuálních schopností žáků.
- Podporovat ve větší míře kritické myšlení a práci s různými informačními zdroji.
- Přijmout účinnější opatření ke zlepšení výsledků žáků nástavbového studia ve společné části maturitní zkoušky.
- Zaměřit se na podporu žáků ohrožených školním neúspěchem a zlepšování průběžných výsledků vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejně lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2023/2024
2. Strategie rozvoje školy 2022–2024
3. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023

4. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2023/2024
5. Záznamy z hospitační činnosti ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
6. Zápis z porad ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
7. Dokumentace školního poradenského pracoviště, včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
9. Matrika školy vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
10. Třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
11. Dokumentace k organizaci odborného výcviku (vzorek)
12. Smlouvy o obsahu, rozsahu a podmírkách praktického vyučování (vzorek)
13. Sdělení k přijímacímu řízení ve školním roce 2022/2023 ze dne 19. 1. 2023 (povolení výjimky z nejvyššího počtu žáků ve třídě)
14. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků pro školní rok 2023/2024 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petr Novotný, školní inspektor

Ing. Hana Mařarová, školní inspektorka

Ing. Jaroslav Král, školní inspektor

Mgr. Sylva Kyselová, Ph.D., MBA, školní inspektorka

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní pracovnice

26. 2. 2024